

Het Woord delen //

Preeksuggesties

LEZINGENCYCLUS JAAR B // AFLEVERING 1
3 DECEMBER 2023 – 21 JANUARI 2024

De eerste aflevering bevat materiaal en suggesties voor de advent en de kersttijd. Met de advent begint een nieuw liturgisch jaar waarin we de lezingencyclus van jaar B volgen. De evangelist Marcus staat in dit jaar centraal, maar in de advent en kersttijd komt Marcus slechts sporadisch aan bod.

In de advent wordt toegeleefd naar de komst van de Heer. Deze 'komst' heeft twee aspecten: de komst bij het uiteindelijke oordeel en de komst van God-met-ons op aarde in de geboorte van Jezus. Johannes de Doper verbindt beide 'komsten' met zijn oproep tot bekering. Hij roept als het ware op reeds nu zó te leven alsof de komst van het Kind én de Heer van de eindtijd reeds daar is.

In de kersttijd vieren we dat God zich naar de mensen heeft toegekeerd. In de geboorte van het Kind is God zelf op aarde verschenen; klein en kwetsbaar als een kind, machteloze gave van Godswege. Zien wij de tekenen van de tijd? Zien wij hoe God ons aankijkt in dat kleine Kind? Laten wij ons inspireren en weten wij gesterkt op de weg van God te gaan?

Graag uw aandacht voor het volgende:

1. Ook dit jaar biedt de Bisschoppelijke Adventsactie diverse kleinschalige ontwikkelingsprojecten aan die ondersteunt kunnen worden. Op www.adventsactie.nl wordt tevens liturgisch materiaal aangeboden.
2. Voor de vieringen van Kerstmis (24, 25 en 26 december) en Maria, Moeder van God (1 januari) moet u de misboekjes van De zondag vieren of De vierende kerk apart bestellen. U kunt ze bestellen via www.bernemedia.com

De thema's voor de zondagen in deze handreiking zijn als volgt:

Op uw hoede

1e zondag van de advent // 3 december 2023

Baan de weg

2e zondag van de advent // 10 december 2023

Weest blij

3e zondag van de advent // 17 december 2023

Op een troon

4e zondag van de advent // 24 december 2023

Het Licht

Geboorte van de Heer – nachtmis // 25 december 2023

Het Licht

Geboorte van de Heer – dagmis // 25 december 2023

Het Licht

Heilige Stefanus – Tweede Kerstdag // 26 december 2023

Vruchtbaar worden

Heilige Familie, Jezus, Maria en Jozef // 31 december 2023

Een zegen

Heilige Maria, Moeder van God // 1 januari 2024

Een licht voor allen

Openbaring van de Heer // 7 januari 2024

Kom en zie

2e zondag door het jaar // 14 januari 2024

Volgt Mij

3e zondag door het jaar // 21 januari 2024

Op uw hoede //

Lezingen

Jesaja 63,16b-17.19b; 64,3b-8
Psalm 80(79),2ac en 3b.15-16.18-19
1 Korintiërs 1,3-9
Marcus 13,33-37

Als een pottenbakker boetseert God ons naar zijn beeld – wij zijn als leem in zijn handen. Wees in je leven opmerkzaam op de vingers van God, op zijn aanwezigheid.

Het leven loopt niet altijd op rolletjes. We hebben allemaal wel eens te maken met tegenslag. Je bent door ziekte aan huis gekluisterd, je studie schiet maar niet op, je verliest je baan bij een ontslagronde, je relatie loopt op de klippen. Noem maar op. De situatie kan zo uitzichtloos worden dat je de vuisten naar de hemel balt en een kreet slaakt van frustratie.

Zo voelt zich ook het volk Israël na de ballingschap. Zij waren uit het Beloofde Land verbannen en Jeruzalem was met de grond gelijk gemaakt. Er was geen Beloofde Land meer. Ze waren terug bij af: in een vreemd land, tussen vreemde goden, in een vreemde cultuur. De profeet Jesaja smeekt God om hulp met woorden die wij diep in ons hart ook wel eens schreeuwen: 'Scheur toch de hemel open en daal af!'

De laatste hoop die Jesaja heeft, is de trouw van God. Zijn vaderhart blijft niet ongevoelig voor het leed van zijn kinderen. Hij bidt tot God met die prachtige beeldspraak: 'Toch zijt Gij, Heer, onze Vader; wij zijn het leem, Gij de boetseerder: wij zijn slechts het werk van uw handen.' Deze woorden willen ons bemoedigen. In onze huidige, seculiere cultuur is God nog slechts een abstract idee. God staat voor veel mensen op een grote afstand. Jesaja getuigt van het tegendeel. God is trouw en steeds met ons begaan.

Hij heeft je als leem in de hand en is je voortdurend aan het boetseren.

Iedere pottenbakker kent dat: leem verzet zich, het zit niet meteen in de vorm die je wilt. Die bijzondere pot of vaas die je in gedachten hebt, die heb je niet in één draai klaar. Bovendien, om leem te kunnen boetseren moet je het vochtig houden. Als leem uitdroogt, dan wordt het kneden erg lastig. Het kan dan zelfs uit elkaar vallen of breken.

Probeer deze beeldspraak nu eens geestelijk te vertalen. Als moderne mensen laten we ons niet zomaar in elke vorm boetseren. We laten ons de wet niet voorschrijven, ook niet door God. Vandaag de dag wordt gezegd: 'Ik bepaal zelf wat ik doe, ik geef mijn leven zelf wel vorm; daar heb ik geen God voor nodig!' Dat is de weerstand die de leem biedt. Totdat het fout gaat, totdat het leven tegen zit en je geen van je plannen kunt realiseren. Dan heb je het gevoel dat je als een mislukte vaas naast de draaitafel ligt. Je valt uit Gods handen, droogt uit en breekt.

Vandaag begint de advent. In deze periode willen de lezingen je opmerkzaam maken voor Gods aanwezigheid in je leven. Probeer Gods duim en vingers te voelen, hoe Hij je kneedt en vormt. Waar zit je weerstand als je je door God laat boetseren? Het zou kunnen dat je zoveel weerstand hebt geboden, dat je als leem droog

en broos bent geworden. God moet dan opnieuw beginnen en moet je – in de geestelijke zin van het woord – even goed nat maken. Zie dat niet alsof God je verlaten heeft, maar zie daarin de God die niet opgeeft en opnieuw begint. Zo deed

Hij dat met het volk Israël na de ballingschap en zo doet Hij dat vandaag met ieder van ons. God heeft het beste met je voor en wil je boetsen naar zijn beeld en gelijkenis. Durf jezelf aan zijn genade toe te vertrouwen.

Baan de weg //

Lezingen

Jesaja 40,1-5.9-11

Psalm 85(84),9ab-10.11-12.13-14

2 Petrus 3,8-14

Marcus 1,1-8

Een weg banen voor God betekent de obstakels in het leven opruimen die ons ons afhouden van zijn weg van jaloom.

Wie wel eens in de bergen wandelt weet dat je van alles op zo'n pad tegenkomt. Grote en kleine stenen, gaten in de weg of versmalling vanwege een afgrond. Voorzichtigheid geboden dus. Maar ook struiken die het pad overwoekeren of water dat het pad heeft weggespoeld maken je tocht donker. En we overzien niet wat er nog meer aankomt. Obstakels die het lastig maken om je einddoel te bereiken: die bergtop waar je een grandioos uitzicht hebt over een vaak wonderlijk mooie wereld.

Maar niet alleen bergpaden kennen gevaren. Ook onze weg door het leven is meestal geen rechte, gemakkelijke weg. Daar zijn net zo goed valkuilen en struikelblokken: het verlies van je baan of van een dierbare, een ernstige ziekte, een burn-out, familieruzies die je boven het hoofd groeien. Vaak bergen van hoogmoed en jaloezie, schulden die opgeruimd moeten worden. Of er zijn zorgen om je kind dat zijn draai niet vindt, verslaafd raak... ja, vul zelf maar in. Je levensweg wordt dan omhuld door duisternis. Wie of wat helpt je eruit? Hoe vind je een goed vervolg? Zelfs het volk Israël dat uit de ballingschap komt zoekt ernaar.

Misschien zet de eerste lezing uit Jesaja niet alleen voor hen maar ook voor ons een spoor uit. De profeet spreekt woorden van troost en bemoediging, herhaalt

ze om ze daarmee extra kracht te geven. Woorden die het hart moeten raken. Jesaja benadrukt zo de nauwe relatie tussen God en zijn volk. Die relatie zal houvast kunnen bieden, een weg kunnen openen naar toekomst. Voor Jesaja is het klip en klaar: onze levensweg is nauw verbonden met de weg van God en stemt dus af op de Eeuwige. Die twee horen bij elkaar. Zet Jesaja daarom de vreugdebode op een berg, zodat je hem niet kan missen? Luister naar hem. Van God krijg je lef en levenskracht. De Heer voert immers het verlost volk mee. Hij komt met kracht, de heerschappij is in zijn hand. Jesaja eindigt met dat bekende beeld van de herder en drukt daarmee de bezorgdheid en bescherming uit van de Heer ten opzichte van zijn volk. Psalm 85 is een bede om de relatie met de Heer te herstellen. Want het is de Heer die jaloom verkondigt. Jaloom is méér dan het ontbreken van oorlog. In jaloom ligt besloten dat mensen voldoening hebben in hun leven. In staat om hun weg zo goed mogelijk te gaan voor zichzelf en voor anderen, ja voor Gods droom. Dat gerechtigheid de wereld kleur geeft.

Hoe anders is dat in onze tijd! Voor veel mensen bestaat die relatie met de Eeuwige niet. En als die er wel is, geeft die ons dan bemoediging en troost? Geloven we in de belofte van jaloom? Is God een

schoot van ontferming waarin we ons veilig en geborgen weten? Waaraan we ons toe durven vertrouwen? Loodst Hij ons langs obstakels en over struikelblokken heen?

Het evangelie zegt ons dat het tijd is om te beginnen. Om met elkaar die weg te banen naar sjaloorn voor alle mensen. En Johannes gaat ons op die weg voor. Hij is de nieuwe vreugdebode. 'Bereidt de weg van de Heer, zet je daarvoor in.' Het bijzondere is dat de Heer zelf ons tegemoetkomt. We kijken immers uit naar de geboorte van Jezus. Ieder jaar opnieuw kan en wil Hij in ons hart, in ons leven geboren worden. Om zo, in verbondenheid, samen de droom van God waar te maken. Samen alle obstakels en struikelblokken weg te halen, zodat de aarde een plek kan

worden waar sjaloorn is voor alle mensen. Die weg banen is geen gemakkelijke opgave: we moeten proberen de bestaande ergernissen op te ruimen die ons belemmeren. De jaloezie, bekrompenheid in ons oordeel en het ongeduld met anderen om ons heen. Het houdt ons af van een open en liefdevol omgaan met onze medemens. God liet ons in Jezus zien hoe je dat kan aanpakken. Dan zal onze weg steeds meer samenvallen met die droomweg van God. Omdat de Eeuwige meer en meer toegang krijgt tot ons hart, onze geest, ja tot ons leven. Hopelijk tilt Gods droom ons op, geeft het 'weten en ervaren' van zijn aanwezigheid op onze weg ons levenskracht om steeds opnieuw af te stemmen op de weg waarop Jezus ons voorging.